

Bruxelles, 3.4.2020
C(2020) 2215 final

COMUNICARE A COMISIEI

**Modificare a Cadrului temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a
economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19**

COMUNICARE A COMISIEI

Modificare a Cadrului temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19

1. INTRODUCERE

1. La 19 martie 2020, Comisia a adoptat Comunicarea „Cadru temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19”¹ (denumită în continuare „cadru temporar”), care, printre altele, stabilește posibilitățile pe care le au statele membre în temeiul normelor Uniunii pentru a asigura lichiditatea și accesul la finanțare al întreprinderilor, mai ales al întreprinderilor mici și mijlocii („IMM-uri”), care se confruntă cu un deficit brusc în această perioadă astfel încât acestea să poată să se redreseze odată ce situația actuală este depășită. Scopul este de a stabili un cadru care să le permită statelor membre să sprijine întreprinderile care întâmpină dificultăți ca urmare a epidemiei actuale de COVID-19, menținând în același timp integritatea pieței interne a UE, asigurând condiții de concurență echitabile.
2. Aplicarea clar direcționată și proporțională a controlului UE privind ajutoarele de stat are rolul de a asigura eficacitatea măsurilor naționale de sprijin în ajutarea întreprinderilor afectate în cursul epidemiei de COVID-19, dar și să le permită acestor întreprinderi să se redreseze odată ce situația actuală este depășită, ținând seama de importanța realizării dublei tranziții verzi și digitale în conformitate cu obiectivele UE.
3. Scopul prezentei comunicări este de a identifica alte măsuri temporare de ajutor de stat pe care Comisia le consideră compatibile în temeiul articolului 107 alineatul (3) din TFUE, în contextul epidemiei de COVID-19.
4. Comisia consideră că, pe lângă asigurarea accesului la lichidități și finanțare, este, de asemenea, esențial să se faciliteze activitățile relevante de cercetare și dezvoltare privind COVID-19, să se sprijine construirea și modernizarea unităților de testare a produselor relevante pentru COVID-19, precum și să se sprijine crearea de capacități suplimentare pentru fabricarea produselor necesare care să răspundă la epidemie. Printre acestea se numără medicamentele (inclusiv vaccinurile) și tratamentele relevante, produsele intermediare, ingredientele farmaceutice active și materiile prime aferente acestora; dispozitivele medicale, echipamentele spitalicești și medicale (inclusiv ventilatoare și îmbrăcăminte și echipamente de protecție, precum și instrumente de diagnosticare) și materiile prime necesare; dezinfectanții, produsele lor intermediare și materiile prime chimice necesare pentru producția acestora, precum și instrumentele de colectare și de prelucrare a datelor.
5. Totodată, în circumstanțele actuale, este, de asemenea, esențial să se păstreze locurile de muncă. Pentru a limita constrângerile întreprinderilor în materie de lichidități și pentru a păstra locurile de muncă, amânarea plății impozitelor și a contribuțiilor de asigurări sociale poate fi un instrument foarte util. Dacă amânarea plăților se aplică la nivelul întregii economii, aceasta nu intră în domeniul de aplicare al controlului ajutoarelor de stat. Dacă prin amânarea plăților întreprinderile beneficiază de un avantaj selectiv, ceea ce se poate întâmpla dacă aplicarea acestei măsuri se limitează la anumite sectoare

¹ Comunicarea Comisiei din 19 martie 2020, C(2020)1863, JO C 091I, 20.3.2020, p. 1.

(precum transporturi, turism, sănătate), anumite regiuni sau anumite tipuri de întreprinderi, atunci amânarea plăților implică ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

6. Similar, pentru a păstra locurile de muncă, statele membre pot avea în vedere să contribuie la costurile salariale ale întreprinderilor care, în caz contrar, ar disponibiliza personal din cauza epidemiei de COVID-19. Dacă aceste scheme de sprijin se aplică la nivelul întregii economii, atunci nu intră în domeniul de aplicare al controlului ajutoarelor de stat. Dacă aceste scheme de sprijin se aplică pe scară limitată, de exemplu anumitor sectoare (precum transporturi, turism, sănătate), anumitor regiuni sau anumitor tipuri de întreprinderi, atunci schemele de sprijin implică ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.
7. Comisia are un punct de vedere favorabil în ceea ce privește măsurile luate de statele membre pentru a asigura o mai mare flexibilitate și a evita disponibilizările masive. Sistemele de șomaj tehnic temporar cu aplicare generală, care au scopul de a le oferi angajaților o compensație totală sau parțială pentru pierderea remunerației lor pe perioada în care se află în șomaj tehnic nu sunt de obicei selective.
8. În plus, aplicarea cadrului temporar a arătat necesitatea de a introduce clarificări și modificări suplimentare în ceea ce privește anumite dispoziții, în special în secțiunile 3.1, 3.2, 3.3 și 3.5.

2. MODIFICĂRI ALE CADRULUI TEMPORAR

9. Următoarele modificări ale Cadrului temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19 vor intra în vigoare la 3 aprilie 2020.
10. Se introduce punctul 16a:

„16a. De asemenea, Comisia consideră că, pe lângă măsurile de ajutor permise în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE și posibilitățile existente în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, este, de asemenea, esențial să se accelereze activitățile relevante de cercetare și dezvoltare privind COVID-19, să se sprijine infrastructurile de testare și de producție la scară largă care contribuie la dezvoltarea de produse relevante pentru COVID-19, precum și să se sprijine fabricarea produselor necesare pentru combaterea epidemiei. Prin urmare, prezenta comunicare stabilește condițiile în care Comisia va considera aceste măsuri ca fiind compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de obiectivul comun urmărit prin aceste măsuri de ajutor și de efectele pozitive ale acestora în ceea ce privește depășirea situației urgente de criză sanitară provocată de epidemia de COVID-19 atunci când a analizat efectele negative potențiale ale acestor măsuri asupra pieței interne.”

11. Punctul 20 se înlocuiește cu următorul text:

„20. Toate ajutoarele prevăzute în diferitele secțiuni ale prezentei comunicări pot fi cumulate, cu excepția:

- a. ajutoarelor acordate în temeiul secțiunii 3.2 și a secțiunii 3.3, dacă ajutorul este acordat pentru același împrumut subiacent și cuantumul total al împrumutului pe

întreprindere depășește pragurile stabilite la punctul 25 litera (d) sau la punctul 27 litera (d) din prezenta comunicare și

- b. ajutoarelor acordate în temeiul secțiunilor 3.6, 3.7 și 3.8, dacă ajutorul se referă la aceleași costuri eligibile².”

12. Paragraful introductiv și literele (a) și (c) de la punctul 22 se înlocuiesc cu următorul text:

„22. Comisia va considera aceste ajutoare de stat compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE, sub rezerva îndeplinirii tuturor condițiilor următoare (dispozițiile specifice pentru sectoarele agriculturii primare, pescuitului și acvaculturii sunt prevăzute la punctul 23):

- a. ajutorul total nu depășește 800 000 EUR pe întreprindere. Ajutorul poate fi acordat sub formă de granturi directe, avantaje fiscale și de plată ori sub alte forme, ca de exemplu, avansuri rambursabile, garanții, împrumuturi și titluri de capital, cu condiția ca valoarea nominală totală a acestor măsuri să se situeze sub plafonul global de 800 000 EUR pe întreprindere. Toate cifrele utilizate trebuie să fie brute, și anume înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe;”

- „c. ajutorul nu poate fi acordat întreprinderilor care erau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare³) la 31 decembrie 2019.”

13. Punctul 23 se înlocuiește cu următorul text:

„23. Prin derogare de la punctul 22 litera (a), pentru ajutoarele acordate întreprinderilor din sectoarele agriculturii, pescuitului și acvaculturii, pe lângă condițiile de la punctul 22 literele (b)-(e), se aplică și următoarele condiții specifice:

- a. ajutorul total nu depășește 120 000 EUR pentru fiecare întreprindere care își desfășoară activitatea în sectorul pescuitului și acvaculturii⁴ sau 100 000 EUR

² Dacă se respectă normele prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare) și normele prevăzute în diferitele regulamente *de minimis*, măsurile temporare de ajutor de stat care fac obiectul prezentei comunicări pot fi cumulate în conformitate cu normele privind cumularea prevăzute în Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare și în diferitele regulamente *de minimis*, și anume Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* (JO L 352, 24.12.2013, p. 1), Regulamentul (UE) nr. 1408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul agricol (JO L 352, 24.12.2013 p. 9), Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul pescuitului și acvaculturii (JO L 190, 28.6.2014, p. 45) și Regulamentul (UE) nr. 360/2012 al Comisiei din 25 aprilie 2012 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul ajutoarelor *de minimis* acordate întreprinderilor care prestează servicii de interes economic general (JO L 114, 26.4.2012, p. 8).

³ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1. Toate trimiterile din prezentul cadru temporar la definiția „întreprindere în dificultate”, astfel cum este prevăzută la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, se interpretează ca referindu-se și la definițiile prevăzute la articolul 2 punctul 14 din Regulamentul (UE) nr. 702/2014 și, respectiv, la articolul 3 punctul 5 din Regulamentul (UE) nr. 1388/2014.

pentru fiecare întreprindere care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole⁵. Ajutorul poate fi acordat sub formă de granturi directe, avantaje fiscale și de plată ori sub alte forme, ca de exemplu, avansuri rambursabile, garanții, împrumuturi și titluri de capital, cu condiția ca, valoarea nominală totală a acestor măsuri să nu depășească plafonul global de 120 000 EUR sau 100 000 EUR pe întreprindere. Toate cifrele utilizate trebuie să fie brute, și anume înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe;

- b. cuantumul ajutorului acordat întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole nu trebuie stabilit pe baza prețului sau a cantității produselor introduse pe piață;
- c. ajutorul acordat întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul pescuitului și acvaculturii nu se încadrează în niciuna dintre categoriile de ajutoare menționate la articolul 1 alineatul (1) literele (a)-(k) din Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei⁶.

14. Se introduce următorul punct 23a:

„23a. În cazul în care o întreprindere își desfășoară activitatea în mai multe sectoare cărora li se aplică cantumuri maxime diferite în conformitate cu punctul 22 litera (a) și punctul 23 litera (a), statul membru în cauză trebuie să asigure, prin mijloace adecvate, cum ar fi separarea conturilor, faptul că se respectă plafonul aferent pentru fiecare dintre aceste activități.”

15. Punctul 25 se înlocuiește cu următorul text:

„25. Comisia va considera un ajutor de stat acordat sub forma unor noi garanții publice pentru împrumuturi individuale ca răspuns la epidemia de COVID-19 ca fiind compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE, dacă sunt îndeplinite condițiile de mai jos:

- a. primele de garantare se stabilesc per împrumuturi individuale la un nivel minim, care crește progresiv pe măsură ce crește durata împrumuturilor garantate, astfel cum se indică în tabelul următor:

Tipul de beneficiar	În primul an	În al 2-lea-al 3-lea an	În al 4-lea-al 6-lea an
IMM-uri	25 de puncte de bază	50 de puncte de bază	100 de puncte de bază
Întreprinderi mari	50 de puncte de bază	100 de puncte de bază	200 de puncte de bază

⁴ Astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul pescuitului și acvaculturii, JO L 190, 28.6.2014, p. 45.

⁵ Toate produsele enumerate în anexa I la TFUE, cu excepția produselor din sectorul pescuitului și acvaculturii.

⁶ Regulamentul (UE) nr. 717/2014 al Comisiei din 27 iunie 2014 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul pescuitului și acvaculturii, JO L 90, 28.6.2014, p. 45.

- b. alternativ, statele membre pot notifica scheme luând ca bază tabelul de mai sus, dar în care durata, primele și acoperirea garanției pot să fie modulate pentru fiecare principal al împrumutului individual subiacent, de exemplu, o acoperire mai redusă a garanției ar putea să compenseze o durată mai mare sau ar putea permite prime de garantare mai reduse. Se poate utiliza o primă fixă pentru întreaga durată a garanției, dacă este mai mare decât primele minime pentru primul an, stabilite în tabelul de mai sus pentru fiecare tip de beneficiar, ajustate în funcție de durata și de acoperirea garanției prevăzute în prezentul paragraf;
- c. garanția se acordă până cel târziu la 31 decembrie 2020;
- d. pentru împrumuturile cu scadență după data de 31 decembrie 2020, cuantumul total al împrumuturilor per beneficiar nu trebuie să depășească:
 - i. dublul masei salariale anuale a beneficiarului (inclusiv contribuțiile sociale și costul cu personalul care lucrează în sediile întreprinderii, dar care este oficial pe statul de plată al unor subcontractanți) pentru 2019 sau pentru ultimul an pentru care sunt disponibile date. În cazul întreprinderilor create la 1 ianuarie 2019 sau după această dată, cuantumul maxim al împrumutului nu poate depăși masa salarială estimată pentru primii doi ani de activitate sau
 - ii. 25 % din cifra de afaceri totală a beneficiarului pe 2019 sau
 - iii. cu condiția furnizării unei justificări adecvate și pe baza autocertificării de către beneficiar a nevoilor sale de lichidități⁷, cuantumul împrumutului poate fi majorat pentru a acoperi nevoile de lichidități de la momentul acordării acestuia pentru următoarele 18 luni în cazul IMM-urilor și pentru următoarele 12 luni în cazul întreprinderilor mari.
- e. pentru împrumuturile cu scadență până la 31 decembrie 2020, cuantumul principalului împrumutului poate fi mai mare decât cel prevăzut la punctul 25 litera (d), cu condiția furnizării unei justificări adecvate și cu condiția ca proporționalitatea ajutorului să rămână asigurată;
- f. durata garanției este limitată la maximum șase ani, cu excepția cazului în care este modulată în conformitate cu punctul 25 litera (b), iar garanția publică nu poate depăși:
 - i. 90 % din principalul împrumutului, în cazul în care pierderile sunt suportate proporțional și în aceleași condiții de instituția de credit și de stat sau
 - ii. 35 % din principalul împrumutului, în cazul în care pierderile sunt atribuite mai întâi statului și doar ulterior instituțiilor de credit (și anume, o garanție de primă pierdere) și
 - iii. în ambele cazuri de mai sus, atunci când valoarea împrumutului scade în timp, de exemplu deoarece împrumutul începe să fie rambursat, suma garantată trebuie să scadă proporțional.
- g. garanția vizează împrumuturile pentru investiții și/sau pentru capital circulant;

⁷ Planul de lichidități poate include atât costurile cu capitalul circulant, cât și costurile de investiții.

- h. garanția nu poate fi acordată întreprinderilor care erau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare⁸) la 31 decembrie 2019.”

16. Punctul 27 se înlocuiește cu următorul text:

„27. Comisia va considera ajutoarele de stat acordate sub forma subvenționării împrumuturilor publice ca răspuns la epidemia de COVID-19 ca fiind compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE dacă sunt îndeplinite condițiile de mai jos:

- a. împrumuturile pot fi acordate cu rate reduse ale dobânzii care să fie cel puțin egale cu rata de bază (rata IBOR corespunzătoare scadenței de 1 an sau echivalentul acesteia publicată de Comisie⁹) aplicabilă la 1 ianuarie 2020, la care se adaugă marjele riscului de credit prevăzute în tabelul de mai jos:

Tipul de beneficiar	Marja riscului de credit pentru primul an	Marja riscului de credit pentru al 2-lea - al 3-lea an	Marja riscului de credit pentru al 4-lea - al 6-lea an
IMM-uri	25 de puncte de bază ¹⁰	50 de puncte de bază ¹¹	100 de puncte de bază
Întreprinderi mari	50 de puncte de bază	100 de puncte de bază	200 de puncte de bază

- b. alternativ, statele membre pot notifica scheme luând ca bază tabelul de mai sus, dar în care scadența împrumutului și nivelul marjelor riscului de credit pot fi modulate, de exemplu o marjă forfetară a riscului de credit poate fi utilizată pentru întreaga durată a împrumutului dacă aceasta este mai mare decât marja minimă a riscului de credit aferentă primului an pentru fiecare tip de beneficiar, ajustată în funcție de scadența împrumutului prevăzută în prezentul alineat¹²;
- c. contractele de împrumut sunt semnate cel târziu la 31 decembrie 2020 și sunt limitate la maximum șase ani, cu excepția cazului în care sunt modulate în conformitate cu punctul 27 litera (b);
- d. pentru împrumuturile cu scadență după data de 31 decembrie 2020, cuantumul total al împrumuturilor per beneficiar nu depășește:
- i. dublul masei salariale anuale a beneficiarului (inclusiv contribuțiile sociale și costul cu personalul care lucrează în sediile întreprinderii, dar care este oficial pe statul de plată al unor subcontractanți) pentru 2019 sau pentru

⁸ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

⁹ Rate de bază calculate în conformitate cu Comunicarea Comisiei privind revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de scont (JO C 14, 19.1.2008, p. 6.) și publicate pe site-ul web al DG Concurență la adresa https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

¹⁰ Nivelul minim al ratei globale a dobânzii (rata de bază plus marjele riscului de credit) ar trebui să fie de cel puțin 10 puncte de bază pe an.

¹¹ Nivelul minim al ratei globale a dobânzii (rata de bază plus marjele riscului de credit) ar trebui să fie de cel puțin 10 puncte de bază pe an.

¹² Nivelul minim al ratei globale a dobânzii (rata de bază plus marjele riscului de credit) ar trebui să fie de cel puțin 10 puncte de bază pe an.

ultimul an pentru care sunt disponibile date. În cazul întreprinderilor create la 1 ianuarie 2019 sau după această dată, cuantumul maxim al împrumutului nu trebuie să depășească masa salarială anuală estimată pentru primii doi ani de activitate sau

- ii. 25 % din cifra de afaceri totală a beneficiarului pe 2019 sau
- iii. cu condiția furnizării unei justificări adecvate și pe baza autocertificării de către beneficiar a nevoilor sale de lichidități¹³, cuantumul împrumutului poate fi majorat pentru a acoperi nevoile de lichidități de la momentul acordării acestuia pentru următoarele 18 luni în cazul IMM-urilor și pentru următoarele 12 luni în cazul întreprinderilor mari;
- e. pentru împrumuturile cu scadență până la 31 decembrie 2020, cuantumul principalului împrumutului per beneficiar poate fi mai mare decât cel prevăzut la punctul 27 litera (d) cu condiția furnizării unei justificări adecvate și cu condiția ca proporționalitatea ajutorului să fie asigurată în continuare;
- f. împrumutul vizează nevoi de capital de investiții și/sau de capital circulant;
- g. împrumutul nu poate fi acordat întreprinderilor care erau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare¹⁴) la 31 decembrie 2019.”

17. Secțiunea 3.5 se înlocuiește cu următorul text:

„Secțiunea 3.5: Asigurarea creditelor la export pe termen scurt

„32. În Comunicarea Comisiei privind asigurarea creditelor la export pe termen scurt se prevede că riscurile asigurabile pe piața privată nu sunt acoperite prin asigurări ale creditelor la export cu sprijinul statelor membre. Ca urmare a actualei epidemii de COVID-19 și după ce a efectuat consultarea publică privind disponibilitatea serviciilor de asigurare a creditelor la export pe termen scurt pentru exporturi către toate țările cu riscuri asigurabile în prezent pe piața privată, Comisia a constatat că există o lipsă de capacitate a serviciilor de asigurare privată a creditelor la export pe termen scurt în general și că acoperirea pentru riscurile asigurabile pe piața privată este temporar indisponibilă.

„33. În acest context, Comisia consideră toate riscurile comerciale și politice conexe exporturilor către țările enumerate în anexa la Comunicarea privind asigurarea creditelor la export pe termen scurt ca fiind temporar neasigurabile pe piața privată până la 31 decembrie 2020¹⁵.”

18. Se introduce următoarea secțiune:

¹³Nevoile de lichidități pot include atât costurile cu capitalul circulant, cât și costurile de investiții.

¹⁴ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

¹⁵ Comunicare a Comisiei de modificare a anexei la Comunicarea Comisiei către statele membre privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene în cazul asigurării creditelor la export pe termen scurt, C(2020) 2044 final din 27 martie 2020, JO C 101I din 28.3.2020, p. 1.

„Secțiunea 3.6 Ajutoare acordate pentru cercetarea și dezvoltarea relevante pentru COVID-19

„34. Pe lângă posibilitățile existente în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, este esențial să se faciliteze cercetarea și dezvoltarea (C&D) relevante pentru COVID-19 în vederea depășirii actualei situații urgente de criză sanitară.

„35. Comisia va considera ajutoarele acordate pentru proiectele de C&D în cadrul cărora se desfășoară activități de cercetare relevante pentru COVID-19 și alte antivirale¹⁶, inclusiv pentru proiectele care au primit în baza Instrumentului pentru IMM-uri din cadrul programului Orizont 2020 eticheta de calitate „marcă de excelență” pentru acțiuni care vizează în mod expres COVID-19, ca fiind compatibile cu piața internă dacă sunt îndeplinite toate condițiile de mai jos:

- a. ajutoarele se acordă sub formă de granturi directe, avansuri rambursabile sau avantaje fiscale până la 31 decembrie 2020;
- b. în cazul proiectelor de C&D care au început de la data de 1 februarie 2020 sau al proiectelor care au primit o marcă de excelență pentru acțiuni care vizează în mod expres COVID-19, se consideră că ajutoarele au un efect stimulat; în cazul proiectelor care au început înainte de 1 februarie 2020, se consideră că ajutoarele au un efect stimulat dacă ajutoarele sunt necesare pentru a accelera sau a extinde sfera de aplicare a proiectului. În astfel de cazuri, sunt eligibile pentru a beneficia de ajutoare doar costurile suplimentare legate de eforturile de accelerare sau de extindere a sferei de aplicare;
- c. costurile eligibile se pot referi la toate costurile necesare pentru proiectul de C&D pe durata acestuia, inclusiv, printre altele, costurile cu personalul, costurile aferente echipamentelor și serviciilor digitale și informatice, instrumentelor de diagnosticare, instrumentelor de colectare și prelucrare a datelor, serviciilor de cercetare și dezvoltare, testelor preclinice și clinice (teste de faza I-IV), obținerii, validării și protejării brevetelor și a altor active necorporale, obținerii evaluărilor conformității și/sau a autorizațiilor necesare pentru comercializarea vaccinurilor și a medicamentelor, a dispozitivelor medicale, a echipamentelor spitalicești și medicale, a dezinfectanților și a echipamentelor individuale de protecție, noi și îmbunătățite; testele de faza IV sunt eligibile în măsura în care permit obținerea de noi progrese științifice sau tehnologice;
- d. intensitatea ajutoarelor pentru fiecare beneficiar poate acoperi 100 % din costurile eligibile pentru cercetarea fundamentală și nu depășește 80 % din costurile eligibile pentru cercetarea industrială și dezvoltarea experimentală¹⁷;
- e. intensitatea ajutoarelor pentru cercetare industrială și dezvoltare experimentală poate fi majorată cu 15 puncte procentuale în cazul în care proiectul de cercetare

¹⁶ Cercetarea relevantă pentru COVID-19 și alte antivirale include cercetarea privind vaccinuri, medicamente și tratamente, dispozitive medicale și echipamente spitalicești și medicale, dezinfectanți, îmbrăcăminte și echipamente de protecție, precum și cercetarea privind inovații de proces relevante pentru o producție eficientă a produselor solicitate.

¹⁷ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctele 84, 85 și 86 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

este sprijinit de mai multe state membre sau se desfășoară în colaborare transfrontalieră cu organizații de cercetare sau cu alte întreprinderi;

- f. ajutoarele acordate în temeiul acestei măsuri pot fi combinate cu sprijin din alte surse pentru aceleași costuri eligibile cu condiția ca ajutoarele combinate să nu depășească plafoanele definite la literele (d) și (e) de mai sus;
- g. beneficiarul ajutorului se angajează să acorde licențe neexclusive în condiții de piață nediscriminatorii părților terțe din SEE;
- h. ajutorul nu poate fi acordat întreprinderilor care erau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare¹⁸) la 31 decembrie 2019.”

19. Se introduce următoarea secțiune:

„Secțiunea 3.7 Ajutoare pentru investiții destinate infrastructurilor de testare și de producție la scară largă

„36. Pe lângă posibilitățile existente în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, este esențial să se sprijine infrastructurile de testare și de producție la scară largă care contribuie la dezvoltarea de produse relevante pentru COVID-19.

„37. Prin urmare, Comisia va considera ajutoarele pentru investiții destinate construirii sau modernizării infrastructurilor de testare și de producție la scară largă necesare pentru dezvoltarea, testarea și producția la scară largă, până la prima utilizare industrială înainte de producția în masă, a unor produse relevante pentru COVID-19, astfel cum se subliniază în secțiunea 3.8, ca fiind compatibile cu piața internă dacă sunt îndeplinite condițiile de mai jos:

- a. ajutoarele se acordă pentru construirea sau modernizarea infrastructurilor de testare și de producție la scară largă necesare pentru dezvoltarea, testarea și producția la scară largă, până la prima utilizare industrială înainte de producția în masă, a medicamentelor (inclusiv a vaccinurilor) și tratamentelor relevante pentru COVID-19, precum și a produselor intermediare, a ingredientelor farmaceutice active și a materiilor prime aferente acestora; a dispozitivelor medicale, a echipamentelor spitalicești și medicale (inclusiv a ventilatoarelor și a îmbrăcămintei și a echipamentelor de protecție, precum și a instrumentelor de diagnosticare) și a materiilor prime necesare; a dezinfectanților și a produselor lor intermediare și a materiilor prime chimice necesare pentru producția acestora, precum și a instrumentelor de colectare/prelucrare a datelor;
- b. ajutoarele se acordă sub formă de granturi directe, avantaje fiscale sau avansuri rambursabile până la 31 decembrie 2020;
- c. în cazul proiectelor care au început de la data de 1 februarie 2020, se consideră că ajutoarele au un efect stimulat; în cazul proiectelor care au început înainte de 1 februarie 2020, se consideră că ajutoarele au un efect stimulat dacă ajutoarele sunt necesare pentru a accelera sau a extinde sfera de aplicare a proiectului. În

¹⁸ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

astfel de cazuri, sunt eligibile pentru a beneficia de ajutoare doar costurile suplimentare legate de eforturile de accelerare sau de extindere a sferei de aplicare;

- d. proiectul de investiții este finalizat în termen de șase luni de la data acordării ajutorului. Un proiect de investiții este considerat finalizat atunci când este acceptat de autoritățile naționale ca fiind finalizat. În cazul în care termenul de șase luni nu este respectat, pentru fiecare lună de întârziere se rambursează 25 % din cuantumul ajutoarelor acordate sub formă de granturi directe sau avantaje fiscale, cu excepția cazului în care întârzierea este cauzată de factori aflați în afara controlului beneficiarului ajutorului. În cazul în care termenul este respectat, ajutoarele sub formă de avansuri rambursabile se transformă în granturi; în caz contrar, avansul rambursabil se rambursează în tranșe anuale egale în termen de cinci ani de la data acordării ajutorului;
- e. costurile eligibile sunt costurile de investiții necesare pentru înființarea infrastructurilor de testare și de producție la scară largă de care este nevoie pentru dezvoltarea produselor enumerate la litera (a) de mai sus. Intensitatea ajutoarelor nu depășește 75 % din costurile eligibile;
- f. intensitatea maximă admisă a ajutoarelor acordate sub formă de granturi directe sau avantaje fiscale poate fi majorată cu 15 puncte procentuale suplimentare dacă investiția este finalizată în termen de două luni de la data acordării grantului direct sau de la data aplicării avantajului fiscal sau dacă sprijinul este primit de la mai multe state membre. Dacă ajutoarele se acordă sub formă de avans rambursabil, iar investiția este finalizată în termen de două luni, sau dacă sprijinul este primit de la mai multe state membre, se pot acorda 15 puncte procentuale suplimentare;
- g. ajutoarele acordate în temeiul acestei măsuri nu trebuie combinate cu alte ajutoare pentru investiții destinate să acopere aceleași costuri eligibile;
- h. pe lângă un grant direct, un avantaj fiscal sau un avans rambursabil ori ca o măsură de ajutor independentă, se poate acorda o garanție de acoperire a pierderilor. Garanția pentru acoperirea pierderilor se eliberează în termen de o lună de la data la care întreprinderea a depus cererea de garanție; cuantumul pierderilor care trebuie compensate se stabilește la cinci ani de la finalizarea investiției. Cuantumul compensației se calculează ca diferența dintre, pe de o parte, costurile de investiții, plus un profit rezonabil de 10 % pe an din costurile de investiții pe o perioadă de cinci ani, plus costurile de exploatare și, pe de altă parte, cuantumul grantului direct primit, plus veniturile aferente perioadei de cinci ani, plus valoarea finală a proiectului;
- i. prețul perceput pentru serviciile furnizate prin intermediul infrastructurii de testare și de producție la scară largă trebuie să corespundă prețului pieței;
- j. infrastructurile de testare și de producție la scară largă trebuie să fie disponibile mai multor utilizatori și să fie puse la dispoziție în mod transparent și nediscriminatoriu. Întreprinderile care au finanțat cel puțin 10 % din costurile de investiții pot beneficia de un acces preferențial, în condiții mai favorabile;

- k. ajutorul nu poate fi acordat întreprinderilor care erau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare¹⁹) la 31 decembrie 2019.”

20. Se introduce următoarea secțiune:

„Secțiunea 3.8 Ajutoare pentru investiții în fabricarea de produse relevante pentru COVID-19:

„38. Pe lângă posibilitățile existente în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, este esențial să se faciliteze fabricarea de produse relevante pentru COVID-19. Acestea pot consta în: medicamente (inclusiv vaccinuri) și tratamente relevante, precum și produsele intermediare, ingredientele farmaceutice active și materiile prime aferente acestora; dispozitive medicale, echipamente spitalicești și medicale (inclusiv ventilatoare, îmbrăcăminte și echipamente de protecție, precum și instrumente de diagnosticare) și materiile prime necesare; dezinfectanți, produsele lor intermediare și materiile prime chimice necesare pentru producția acestora; instrumente de colectare/prelucrare a datelor.

„39. Comisia va considera că ajutoarele pentru investiții destinate fabricării de produse relevante pentru COVID-19 sunt compatibile cu piața internă în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a. ajutoarele pentru investiții sunt acordate pentru fabricarea de produse relevante pentru COVID-19, cum ar fi medicamente (inclusiv vaccinuri) și tratamente, precum și produsele intermediare, ingredientele farmaceutice active și materiile prime aferente acestora; dispozitive medicale, echipamente spitalicești și medicale (inclusiv ventilatoare, îmbrăcăminte și echipamente de protecție, precum și instrumente de diagnosticare) și materiile prime necesare; dezinfectanți, produsele lor intermediare și materiile prime chimice necesare pentru producția acestora; instrumente de colectare/prelucrare a datelor;
- b. ajutoarele se acordă sub formă de granturi directe, avantaje fiscale sau avansuri rambursabile până la 31 decembrie 2020;
- c. în cazul proiectelor care au început de la data de 1 februarie 2020, se consideră că ajutoarele au un efect stimulative; în cazul proiectelor care au început înainte de 1 februarie 2020, se consideră că ajutoarele au un efect stimulative dacă ajutoarele sunt necesare pentru a accelera sau a extinde sfera de aplicare a proiectului. În astfel de cazuri, sunt eligibile pentru a beneficia de ajutoare doar costurile suplimentare legate de eforturile de accelerare sau de extindere a sferei de aplicare;
- d. proiectul de investiții este finalizat în termen de șase luni de la data acordării ajutorului. Un proiect de investiții este considerat finalizat atunci când este acceptat de autoritățile naționale ca fiind finalizat. În cazul în care termenul de șase luni nu este respectat, pentru fiecare lună de întârziere se rambursează 25 % din cuantumul ajutorului acordat sub formă de granturi directe sau avantaje fiscale, cu excepția cazului în care întârzierea este cauzată de factori aflați în

¹⁹ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

afara controlului beneficiarului ajutorului. În cazul în care termenul este respectat, ajutoarele sub formă de avansuri rambursabile se transformă în granturi; în caz contrar, avansul rambursabil se rambursează în tranșe anuale egale în termen de cinci ani de la data acordării ajutorului;

- e. costurile eligibile se referă la toate costurile de investiții necesare pentru fabricarea produselor enumerate la litera (a) și la costurile aferente testărilor noilor unități de producție. Intensitatea ajutoarelor nu depășește 80 % din costurile eligibile;
- f. intensitatea maximă admisă a ajutoarelor acordate sub formă de granturi directe sau avantaje fiscale poate fi majorată cu 15 puncte procentuale suplimentare dacă investiția este finalizată în termen de două luni de la data acordării grantului direct ori de la data aplicării avantajul fiscal sau dacă sprijinul este primit de la mai multe state membre. Dacă ajutoarele se acordă sub formă de avans rambursabil, iar investiția este finalizată în termen de două luni, sau dacă sprijinul este primit de la mai multe state membre, se pot acorda 15 puncte procentuale suplimentare;
- g. ajutoarele acordate în temeiul acestei măsuri nu trebuie combinate cu alte ajutoare pentru investiții destinate să acopere aceleași costuri eligibile;
- h. pe lângă un grant direct, un avantaj fiscal sau un avans rambursabil ori ca o măsură de ajutor independentă, se poate acorda o garanție de acoperire a pierderilor. Garanția pentru acoperirea pierderilor se eliberează în termen de o lună de la data la care întreprinderea a depus cererea de garanție; cuantumul pierderilor care trebuie compensate se stabilește la cinci ani de la finalizarea investiției. Cuantumul compensației se calculează ca diferența dintre, pe de o parte, costurile de investiții, plus un profit rezonabil de 10 % pe an din costurile de investiții pe o perioadă de cinci ani, plus costurile de exploatare și, pe de altă parte, cuantumul grantului direct primit, plus veniturile aferente perioadei de cinci ani, plus valoarea finală a proiectului;
- i. ajutorul nu poate fi acordat întreprinderilor care erau deja în dificultate (în sensul Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare²⁰) la 31 decembrie 2019. ”

21. Se introduce următoarea secțiune:

„Secțiunea 3.9 Ajutoare sub formă de amânare a plății impozitelor și/sau a contribuțiilor de asigurări sociale

„40. Amânarea plății impozitelor și/sau a contribuțiilor de asigurări sociale poate fi un instrument foarte util pentru a reduce constrângerile legate de lichidități ale întreprinderilor (inclusiv ale persoanelor care desfășoară activități independente) și pentru a păstra locurile de muncă. Dacă amânările au o aplicabilitate generală și nu favorizează anumite întreprinderi sau producerea anumitor bunuri, acestea nu se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 107 alineatul (1) din TFUE. Dacă însă

²⁰ Astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat, JO L 187, 26.6.2014, p. 1.

se limitează, de exemplu, la anumite sectoare, anumite regiuni sau anumite tipuri de întreprinderi, schemele respective implică un ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE²¹.

„41. Comisia va considera compatibile cu piața internă, în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE, schemele de ajutoare care constau în amânări temporare ale plății impozitelor sau ale contribuțiilor de asigurări sociale care se aplică întreprinderilor (inclusiv persoanelor care desfășoară activități independente) afectate în mod deosebit de epidemia de COVID-19, de exemplu întreprinderilor din anumite sectoare, din anumite regiuni sau de o anumită dimensiune. Se vor considera compatibile, de asemenea, măsurile luate în legătură cu obligațiile fiscale și de securitate socială menite să atenueze constrângerile în materie de lichidități cu care se confruntă beneficiarii, incluzând, printre altele: amânarea plăților datorate în rate, facilitarea accesului la planurile de plată a datoriei fiscale și acordarea de perioade fără dobândă, suspendarea recuperării datoriilor fiscale și accelerarea deducerilor fiscale. Ajutoarele se acordă înainte de 31 decembrie 2020 și termenul până la care se acordă amânarea este cel târziu 31 decembrie 2022.”

22. Se introduce următoarea secțiune:

„Secțiunea 3.10 Ajutoare sub formă de subvenții salariale pentru angajați, acordate în scopul de a evita concedierile pe perioada epidemiei de COVID-19

„42. În vederea păstrării locurilor de muncă, statele membre pot avea în vedere să contribuie la costurile salariale ale întreprinderilor (inclusiv ale persoanelor care desfășoară activități independente) care, în caz contrar, ar disponibiliza personal din cauza epidemiei de COVID-19. Dacă astfel de scheme de sprijin se aplică întregii economii, acestea nu intră în domeniul de aplicare al controlului care se efectuează la nivelul Uniunii în materie de ajutoare de stat. Dacă însă oferă întreprinderilor un avantaj selectiv, ceea ce se poate întâmpla dacă sunt limitate, de exemplu, la anumite sectoare, anumite regiuni sau anumite tipuri de întreprinderi, schemele respective implică un ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

„43. Dacă aceste măsuri constituie ajutoare de stat, Comisia le va considera compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE dacă sunt îndeplinite condițiile de mai jos:

- a. ajutoarele au scopul de a evita concedierile pe perioada epidemiei de COVID-19;
- b. ajutoarele se acordă sub formă de scheme întreprinderilor din anumite sectoare, din anumite regiuni sau de o anumită dimensiune care sunt afectate în mod deosebit de epidemia de COVID-19;
- c. subvenția salarială se acordă pe o perioadă de maximum douăsprezece luni de la data cererii de ajutor, pentru angajații care altfel ar fi fost concediați din cauza suspendării sau reducerii activităților economice prilejuite de epidemia de COVID-19 și cu condiția ca personalul beneficiar să fie menținut permanent în locul de muncă pe toată perioada în care este acordat ajutorul;

²¹ A se vedea, de asemenea, punctul 118 din Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene C/2016/2946, JO C 262, 19.7.2016, p. 1-50.

- d. subvenția salarială lunară nu trebuie să depășească 80 % din salariul lunar brut (care include contribuțiile de asigurări sociale ale angajatorului) al personalului beneficiar. De asemenea, statele membre pot să notifice, în special în beneficiul categoriilor de persoane cu salarii mici, metode alternative de calculare a intensității ajutoarelor, bazate, de exemplu, pe salariul mediu sau minim național, cu condiția ca proporționalitatea ajutorului să fie menținută;
- e. subvenția salarială poate fi combinată cu alte măsuri, disponibile în general sau selective, de sprijinire a locurilor de muncă, cu condiția ca sprijinul combinat să nu conducă la o supracompensare a costurilor salariale aferente personalului în cauză. Subvențiile salariale pot fi combinate cu amânarea plății impozitelor și amânarea plății contribuțiilor de asigurări sociale.”

23. Punctul 34 se renumerează ca punctul 44 și se înlocuiește cu următorul text:

„44. Cu excepția ajutoarelor acordate în temeiul secțiunilor 3.9 și 3.10, statele membre trebuie să publice informațiile relevante²² cu privire la fiecare ajutor individual acordat în temeiul prezentei comunicări pe site-ul web cuprinzător dedicat ajutoarelor de stat sau pe instrumentul IT al Comisiei²³, în termen de 12 luni de la data acordării.”

24. Punctele 35-42 se renumerează ca punctele 45-52.

²² Este vorba de informațiile solicitate în anexa III la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, în anexa III la Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei și în anexa III la Regulamentul (UE) nr. 1388/2014 al Comisiei din 16 decembrie 2014. Pentru avansurile rambursabile, garanții, împrumuturile și alte forme de ajutor, se poate introduce valoarea nominală a instrumentului financiar suport per beneficiar. În ceea ce privește avantajele fiscale și de plată, cuantumul ajutorului individual poate fi indicat sub formă de intervale.

²³ Pagina de căutare publică privind transparența ajutoarelor de stat oferă acces la datele privind fiecare ajutor de stat acordat de statele membre, în conformitate cu cerințele UE privind transparența ajutoarelor de stat și poate fi consultată la adresa <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=ro>.